

*О.В. Сатановська, магістрантка
(Навчально-науковий інститут неперервної освіти,
Національний авіаційний університет, Україна)*

Корпоративні інформаційні системи – ключі до успіху

Розглянуто сутність понять ситуація невизначеності, небезпека, ризик, якість та ефективність управлінського рішення. Запропоновано використання корпоративних інформаційних систем для оперативного і управлінського обліку на підприємстві.

За останні півроку Україна опинилася одночасно в сумних та унікальних обставинах. Оскільки, сила держави в її економіці, зараз, укріплюючи обороноспроможність країни, не можна забувати про її економічну міць. Швидко та суттєво покращити фінансовий баланс України повинні інновації в сфері інформаційних технологій, що спроможні допомагати управлінням приймати рішення часто в умовах невизначеності, ризику та небезпеки.

О.І. Кушлик-Дивульська, Б.Р. Кушлик відзначають, що «Ситуація невизначеності характеризується тим, що вибір конкретного плану дій може зумовити будь-який результат із певної множини варіантів, але ймовірність впливу випадкових факторів невідома» [2, с.63].

На думку О.І. Кушлик-Дивульської, Б.Р. Кушлик «Небезпека – це загроза людям у всьому тому, що являє цінність. Це категорія ймовірності, що змінюється в просторі та часі. Під характеристикою небезпеки, пов'язаної з конкретною подією чи процесом, слід розуміти ймовірність прояву цієї події чи процесу в певному місці та в заданий час.

Ризик, на відміну від небезпеки, не можна розглядати окремо від можливих наслідків його прояву. Ризик – кількісна міра небезпеки з урахуванням її наслідків. Наслідки прояву небезпеки завжди призводять до збитку, який може бути економічним, соціальним, екологічним і т. ін. Тому оцінка ризику має бути пов'язана з оцінкою збитку» [2, с.57]. Збиток є зворотною стороною прибутку.

Ключом до успіху будь-якої організації є прийняття ефективних управлінських рішень. Під якістю управлінського рішення слід розуміти сукупність властивостей, які забезпечують їх виконання і отримання визначеного ефекту.

М. П. Бутко вважає, що «Фактори, які визначають якість і ефективність управлінських рішень можуть класифікуватися як фактори внутрішнього (пов'язані з керуючою і керованою системами) так і зовнішнього походження» [5, с.265]. Серед них потрібно особливо зазначити обсяг і цінність наявної інформації, дефіцит часу, дефіцит ресурсів, зміна ринкової кон'юнктури, особливості організаційної структури підприємства, психологічний клімат, професійний склад керівних кадрів.

Основними умовами забезпечення ефективних управлінських рішень є застосування наукових підходів до менеджменту, розробка дієвих механізмів

реалізації управлінських рішень, застосування методів функціонально-вартісного аналізу, прогнозування, моделювання, економічного обґрунтування кожного рішення.

На допомогу нам можуть прийти сучасні інформаційні технології. Вони можуть бути реалізовані в вигляді корпоративних інформаційних систем.

М.П. Войнаренко, О.М. Кузьміна, Т.В. Янчук говорять про те, що «Корпоративна інформаційна система (КІС) – це інформаційна система, що підтримує оперативний і управлінський облік на підприємстві та представляє інформацію для оперативного прийняття управлінських рішень» [1]. Така корпоративна інформаційна система являє собою комплекс інформаційних систем, кожна з яких забезпечує вирішення своїх функціональних завдань управління. При цьому йдеться не просто про об'єднання та зв'язок локальних інформаційних систем між собою, а про забезпечення інформаційного діалогу між ними та доступу однієї інформаційної системи до інформаційних баз інших систем.

Тобто, корпоративна інформаційна система представляє собою інтегровану інформаційну систему, що на думку М. П. Бутко «може розглядатися як ієрархічно організований комплекс організаційних методів, технічних, програмних, алгоритмічних та інформаційних засобів, які мають модульну структуру та забезпечують наскрізне узгоджене управління матеріальними й інформаційними потоками об'єкту управління» [5, с.90].

КІС можуть вміщувати в собі такі складові частини: ERP (Enterprise Resource Planning System), MES (Manufacturing Execution System), HRM (Human Resource Management), SRM (Supplier Relationship Management), CRM (Customer Relationship Management), EAM (Enterprise Asset Management), WMS (Warehouse Management System), інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень, що базуються на методах штучного інтелекту та аналізують ситуацію з метою ідентифікації «вузьких місць» процесу прийняття рішення, дашборди (інформаційні панелі) – тип графічного інтерфейсу користувача, що забезпечує наочну презентацію основних показників продуктивності (ОПП), значимих для конкретної цілі чи підприємчого процесу, інструменти для візуалізації та аналізу інформації о бізнес-процесах та їх ефективності, які є динамічними звітами в режимі реального часу.

Отже, сучасні реалії вимагають сучасних методів вирішення проблем. Сучасному управлінцю необхідно усвідомити, що у свої професійній діяльності конче необхідно почати використовувати сучасні інформаційні системи та технології (виробничі, підтримки прийняття рішень, інтелектуального аналізу даних та інші) й методики під час виконання функціональних завдань та обов'язків. Вони прискорюють та полегшують прийняття управлінських рішень, але остаточне рішення завжди залишається за людиною.

Список літератури

1. Войнаренко М.П., Кузьміна О.М., Янчук Т.В. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією: навчальний посібник. – Вінниця: ПП Едельвейс і К, 2015. – 496 с.

2. Кушлик-Дивульська О.І., Кушлик Б.Р. Основи теорії прийняття рішень. – К., 2014. – 94с. – Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/6917/1/13-14-055.pdf>

3. Нестеренко О.В., Савенков О.І., Фаловський О.О. Інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень: Навч. посібн. / За ре. П.І. Бідюка. – Київ: Національна академія управління. 2016. – 188 с. – Режим доступу: <https://www.nam.kiev.ua/files/publications/978-966-8406-94-2-pos.pdf>

4. Організаційне проектування: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» першого бакалаврського рівня вищої освіти / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: М.В. Шкробот, С.В. Салоїд – Електронні текстові дані (1 файл: 787 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 166 с. – Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/36607/1/OP%3Ak1_20.pdf

5. Теорія прийняття рішень : підручник [Електронний ресурс] / За заг. ред. Бутка М. П. [М. П. Бутко, І. М. Бутко, В. П. Мащенко та ін.] – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 360 с. – Режим доступу: https://dut.edu.ua/uploads/1_101_88535923.pdf